

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

3. søndag i påsketiden – 1. mai 2022

Prekentekest: - Mark. 6, 30-44

Lesetekst I: Sal. 23, 1-6

Lesetekst II: 1. Pet. 5, 1-4

Med en hyrdes blikk

Til dagen

Det gamle navnet på 3. søndag i påsketiden er Misericordia eller hyrdesøndagen. Barmhjertighet er stikkord for dagen. Sentral lesetekst er Salme 23. Med en hyrdes blikk så Jesus både hva disiplene trengte og hva folkets nød var. Hyrdemotivet handler om den som gir alt for sin hjord.

Til teksten

Den helbredende ensomhet og stillhet

Det er alvorlig å være hyrde. Disiplene var sendt ut for å forkynne og helbrede. De hadde vært på sin førte «misjonsturne» på egen hånd, og nå kom de tilbake til Jesus for å fortelle om alt de hadde gjort og alt de hadde lært folket. De hadde gjort det som var forventet av dem, og de hadde langt på vei lykkes med sitt oppdrag. De var sikkert spente på dommen over forkynnelsen, de gode gjerninger med helbredelse av syke og frigjøring av dem som var besatt av onde ånder. Det er slik det skal være for dem som har fått et så stort oppdrag. Forfatteren av Hebreerbrevet (13,17) formaner til lydighet mot lederne og hyrdene. «For de (lederne/hyrdene) våker over sjelene deres og skal en gang avlegge regnskap.» Nå kom disiplene tilbake og ville gjøre nettopp det. De var slitne, men noen var sikkert også oppspilte fordi det hadde gått over all forventning. De ville gjerne fortsette med en gang og dra ut på nye misjonsoppdrag.

Men Jesus så hva disiplene trengte. De trengte nye krefter både til legeme og sjel. De trengte å få være avsides og oppleve stillheten. De trengte fornyelse av sitt eget selvbilde og plass ved siden av Guds nærvær i den gjerning de var kalt til. Vi må ofte nullstilles enten det er fra de store høyder eller fra de dypeste dalene for å kunne fortsette med det vi skal gjøre.

Det skjer mye inne i oss når ingen ting skjer rundt oss. Både fra Det gamle og Det nye Testamentet ser vi at Gud bruker ventetid til å forme og lære opp sitt folk og sine utvalgte. Vi kan godt kalle dette den helbredende ensomhet og stillhet. Israelfolket var 40 år i ørkenen på vandring mot det lovede land. «Kom med meg,» sa Jesus, «til et øde sted hvor vi kan være alene, og hvil dere litt! ... Så dro de ut med båten til et øde sted for å være alene.» Til og med

Jesus gikk avsides og ba før han skulle inn i store oppdrag som da han var i Getsemane. Og Jesus visste at disiplene nå sto frem for oppgaver og utfordringer som var langt ut over det de maktet av egne krefter. Derfor måtte de avsides for å forberedes til dette. Nå skulle de virkelig settes på prøve.

Menneskemengden var som sauer uten gjeter

De var knapt nok kommet til lands på andre siden av Genesaretsjøen før menneskemengdene flokket seg om dem. De ville også ha noe. Kanskje visste de ikke riktig selv heller hva de ville ha, men det var spennende med Jesus og disiplene som helbredet og hjalp mennesker og var helt annerledes enn dem de kjente fra før. Nå ville de ha mer. Kanskje for seg selv eller kanskje bare for spenningens skyld. Men da hyrden Jesus så denne menneskemengden, fikk han inderlig medfølelse med dem, for de var som sauer uten gjeter. De var ikke bare i villrede, de var uten mål og mening for livet og livsveien foran dem. Og Jesus hyrden var lite opptatt av hva de ønsket eller hvilke motiver som hadde ført dem til å samles her, men desto mer opptatt av hva de trengte. Det er hyrdens lodd og viktigste fokus. Derfor underviste han dem om mange ting.

Men så kommer hyrdesøndagens syretest for disiplene. Det var blitt sent på dag, og både Jesus og disiplene forsto at det nå var på tide å få seg mat. Det var disiplene som tok initiativet. «Stedet er øde, og det er blitt sent. Send dem fra deg så de kan dra til gårdene og landsbyene her omkring og kjøpe mat.» Men Jesus svarte: «Dere skal gi dem mat!» Intet mindre enn en sjokkerende befaling. De hadde verken penger eller mat til alt dette folket der ute i ørkenen.

Dette er et utsagn som gjelder den kristne kirke til alle tider – også i vår tid! Men hva var egentlig problemet? Hva var det som gjorde at Jesus syntes inderlig synd på disse menneskene? Var det dette at de var uten mat? Nei, det var dette: Menneskemengden var som sauer uten gjeter eller hyrde. Det var ikke mangelen på mat som var problemet, men mangelen på hyrde. For der hyrden er, der er også løsningene for hjorden – eller menneskenes problemer om du vil. Når de nå møtte selve HYRDEN var løsningen aldri: Send dem bort. Tvert imot: Dere skal gi dem mat! Ta hyrdeoppdraget alvorlig. Gjennom tusen år hadde de sitert Salme 23: «Herren er min hyrde, jeg mangler ikke noe.» Det er egentlig en klagesalme. En salme som passer godt for dem som er i ørkenen. For deres redning og frelse er ikke at de bor i et fruktbart land, men at de har en hyrde.

Hvordan står det til i kirkene og menighetene våre og i den vestlige verden? Hva er det de mangler? Det tragiske er om vi mangler hyrder som vet å gi hjorden det de trenger. Hyrder som skal avgi regnskap for det de har gjort for overhyrden, presten, profeten og kongen Jesus Kristus. Hyrder som forstår at bare brødet fra himmelen kan gi liv. Dette brødet som, når det blir konsekrert og vigslet til gagn for mennesker og til ære for Gud, rekker til alle dem som trenger frelse. Men som også dekker våre kroppslige behov for helbred og mat og renselse. Salme 23 fortsetter slik: «Han (min hyrde) lar meg ligge i grønne enger, han leder meg til vann der jeg finner hvile. Han gir meg nytt liv.» Det er hyrdens oppdrag. Så er det fortsatt altså ikke mat eller åndelig føde det er mangel på, men hyrder som ikke sender flokken tomhendte bort, men har forstått Jesu ord: «Dere skal gi dem mat!»

12 kurver til overs

En liten viktig notis til slutt i denne beretningen. Hendelsen skjedde på jødisk jord. De 12 kurvene som de brukte for å samle inn overskuddet var kurver de brukte når de var på reise så de skulle være sikker på at de ikke ble avhengige av hedninger. Brødet fra himmelen tok ikke slutt denne gangen. Der ble 12 kurver igjen. 12 apostler og 12 av Israels stammer. Jesus skulle ved hyrdene bæres videre ut i verden. Men også et symbol på at hele Israelsfolket også skal få brødet fra himmelen – Jesus Kristus – som er den eneste som kan gi oss liv og frelse.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd

som var og er og blir en Sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.

Gunnar Torset

pensjoner prest

2torset@gmail.com